

Kallid noored, gümnaasiumi ja põhikooli lõpetajad!

Just teie poole, kallid lõpetajad, tahan kõigepealt pöörduda südamlike önnesoovidega ajal, mil on lõppemas üks etapp teie õpingutes.

Käesoleval aastal lõpetab Ülenurme Gümnaasiumi põhikooli 49 ja gümnaasiumi 73 toredat ja sümpaatset noort inimest. Tänavused lõpetajad on olnud väga aktiivsed õpilased mitmel "rindel". Koolis on põhitööks õppimine. Enamik lõpetajatest on sellega hästi hakkama saanud. Gümnaasiumi lõpetavad kuldmedaliga Jaanus Uiga, kes on õppinud Ülenurme Gümnaasiumis kõik 12 aastat, ja Nelle Lõhmus. Hõbemedaliga lõpetab Janeli Säärits. Kõik kolm medalisti võetakse vastu, kui nad seda ise soovivad, Tartu Ülikooli täppis- ja loodusteaduste erialale ilma eksamiteta! Väga heade tulemuste ja kiituskirjaga lõpetavad põhikooli Laura Valli ja Iti-Ingris Sei.

Kallid lõpetajad! Teie elus on saabunud aeg, mil tuleb otsustada, mida teha edasi, kuhu seada sammud. Nii või teisiti tähendab see jälle õppimist ja veel kord õppimist. Kuid me kõik õpime, sest elu ise nõub ajaga kaasaskäimist ja kõige uega kursis olemist. Loodan südamest, et teete arukad otsused ja valite sellise lahenduse, mis on teile südamelähedane ja huvipakkuv.

Räägitakse, et inimene õpib kogu elu. Jah, õpib küll, kindlastil! Õpib raamatust ja elust enesest, tark inimene õpib teiste tarkusest, veel targem ka teiste rumalusest.

Haridusel ja selle omandamisel on meie rahva jaoks olnud alati eriline tähendus. Tänases maailmas on haridus saanud välittamuks eeltingimuseks, et mõista seda kiiresti muutuvat keskkonda, milles me elame.

Gümnaasiumi lõputunnistus isegi koos kuld-või hõbemedali või kiitusega ei tähenda veel seda, et kõik on ära õpitud. Aeg, milles teie elate, nõub pidavalit lisateadmisi ja -oskusi. Informatsioon ei vanane mitte ainult aastate ja kuudega, vaid lausa päevade ja tundidega. Meie kooli moto on ÖPI ja ARENE. On vaja jätkata visa tööd aina uute ja uute teadmiste hankimisel. Teadmised on välittamu eeltingimus, et mõista kiiresti muutuvat elukeskkonda ja toimida seda säastvalt. Meie põhikooli tulbid lõpetajad on aga kõik oodatud oma kooli 10. klassi. Ülenurme Gümnaasiumist saadud haridus on väär haridus.

Me saadame ellu gümnaasistid, kellest nüüd saavad Ülenurme Gümnaasiumi vilistlased. Iga kooli tegelikku väärust hinnatakse selle järgi, millist osa etendavad ühiskonnas tema vilistlased. Koolisõprus ja head suhted vilistlaste vahel on lisaväärtus kogu eluks. Loodan, et teist saavad aktiivsed vilistlased, kes meie kooli ei unusta.

Teie lõpetamine toimub Eesti Vabariigi juubeliaastal. Eesti Vabariigi valitsus otsustas, et tänava saab iga koolilõpetaja endale Eesti Vabariigi 90. aastapäeva sümboolikaga rinnamärgi, mille anname teile üle lõpuaktusel.

Lõputunnistused teie käes tähistavad kooliaja pingutusi. Te olete aastaid vaeva nänitud, omadades teadmisi ning kujundades vääruseks iseennast. Te olete kasvanud ja muutunud ning maa-

9. klasside tutiaktus. Esireas istuvad klassijuhatajad Tiiu Voort ja Linda Laasik.

Gümnaasistid tutiaktusel - 12 haridusaasta viimane koolipäev ja koolikell. Fotod: Olev Saluveer

ilm teie ümber on samuti muutunud. Õpinguid jätkates saavad teist loojad, kelle arengust ja tööst võivad rõõmu tunda ka teised. Teadke, et ainult udishimulikena saate targaks ja kahtlejatena kindla-meelseks. Olge hakkajad ja innukad! Hoidke sõpru ja armastage lähedasi, aga püüdke mõista ka neid, kes on teist erinevad! Mõelge häid mõtteid ja tehke need headeks tegudeks!

Kallid lõpetajad! Tänan teie vanemaid ja lähe-dasi, kes toetasid teid teie õpingutes. Teie ja meie kõigi tänu kuulub pedagoogidele, kes on õpilaste kasvatamisel ja õpetamisel teinud tänuväärset tööd.

Kallid lõpetajad, soovin teile palju õnne ja edu edaspideks!

OLEV SALUVEER,
Ülenurme Gümnaasiumi direktor

HARIDUSELU**Rõõmusõnumid
Ülenurme lasteaialt!**

18.mail toimus Reola kultuurimajas meie lasteaia kevadpidu, kus osalesid kõikide vanuserühmade lapsed, nende vanemad ja lasteaia töötajad.

Oli see vast rõõmurokke, värviline üritus! Kevadisse metsa eksinud Sipsik kohtas väikesi laulvaid-tantsivaid sipelgaid, mesimumme, mõmmikuid, lepatriinuid ja öökulle. Oh mis üllatus - peo löppedes said külalised ja lapsed kaasa hea soovi olla ikka sõbrad! Kingituseks said lapsed Ülenurme lasteaia logoga värvilised õhupallid.

Kevad on toonud palju uut ja rõõmustavat ka lasteaia õue - valminud on loodusõpperada, mänguväljakud on täienenud öuevahenditega. Tulge ja vaadake laste rõõmsaid ja önnelikke silmi!

MILVI PÄRI,
Ülenurme lasteaia juhataja

**EESTI PÖLLUMAJANDUSMUUSEUMI
40. AASTAPÄEVA PIDULIK TÄHISTAMINE**

2. juulil algusega kell 12.00

Ülenurme mõisa häärberi rohelises saalis
(Pargi 4, Ülenurme)

etekandepäev,
turismiinfokeskuse avamine,
uued näitused,
kultuuriprogrammid.
Avatud muuseumi õpikojad,
tegutsevad käsitöömeistrid,
info tel 738 3816; 5373 7124;
epm@epm.ee.

*****

VISS 2008

9. juulil kell 11.00-15.00

Eesti Põllumajandusmuuseumis
Koostöös Eesti Tõuloomakasvatajate Ühistuga
toimub

**EESTI PUNASE KARJA
NÄITUS-KONKURSS:**

lapsed valivad
väikese lemmikvissi;
käsitöölaat ja muuseumiprogrammid;
küpsetame leiba, klopime vöid.

Külas on Euroopa punaste karjade esindajad.

Muusikalist külakosti pakuvad
Margus Pöldsepp ja Sulev Salm,
päeva juhib Tõnu Põlluääri.

Üritust toetab
Eesti Maaelu Edendamise Sihtasutus.

Info
tel 738 3816; 5373 7124.

MAJANDUSELU**“Teeme ära!” tegi Ülenurme
puhtamaks ja ilusamaks**

3.mail osales väga suur hulk eestimaalasi üleriigilises koristuskampaanias “Teeme ära!”. Ülenurme valda oli sel päeval koristamas peaaegu 700 vabatahtlikku. Kokku korjati meie vallas metsade alt ja teede äärest 57 880 kilo prügi ja rehve. Vabatahtlikud koristajad olid väga tublid ja asjalikud. Üle valla oli moodustatud 48 meeskonda, kes prügi metsadest välja tassisid. Lisaks riigimetsadele koristati ka erametsad, metsaomanikud ise olid köik vahvasti kaasa läönud. Lätì kùla metsast näiteks oli parim leid purk marineeritud seeni!

Üleüldist infot koristuspäevast leiate aadressilt www.teeme2008.ee.

KRISTI KULL,
Ülenurme Vallavalitsuse keskkonnaspetsialist

*Kus pole puudu tahest,
seal ei tule puudu ka võimalustest.
(Hispaania vanasõna)*

Tänukiri
*Täname kõiki tubli panuse eest
Ülenurme vallale puhtama ilme
andmisel*
**“Teeme Ära 2008”
raames!**

23. juunil kell 19.00-02.00

Reolas kultuurimaja kiigeplatsil
Ülenurme vallarahva

JAANIÖHTU

- lühima öö kontsert laulude, tantsude ja mängudega
- fotokonkursi “Kaameraga koduvallas 2008” parimate autasustamine
- Võidupüha tule süütamine
- tants ansambliga QVALDA

Jaanituleeee.... kogu perega!

Jaaniöhtu on kõigile ja tasuta!

19. juulil kell 19.00

Eesti Põllumajandusmuuseumi areenil

KONTSERT

“Vastu päikesele, taevasinale”
Esineb SENIOR BIGBAND
Johannes Mitti juhtimisel,
solistid SILVI VRAIT, JAAN KRIVEL.

Üritus on tasuta.

“Maanaine ajas ja ruumis”

Selleks, et tunnustada eesti maanaisi ja nende tööd, kuulutas Eesti Põllumajandusmuuseum mais 2008 välja konkursi „Maanaine ajas ja ruumis”.

Konkursi raames ootame maal elavate või elanud naiste meenutusi igapäevaelutoimetuste, kombestiku, töö ja pereelu kohta. Olulised on maanaise isiklikud kogemused ja hinnangud. Olmekirjeldused peaksid olema võimalikult detailised ja täpsed. Mälestus-tisi võiks täiendada fotode, dokumentide, esemete või muu lisamaterjaliga. Soovi korral tagastab muuseum lisad pärast kopeerimist. Kogutud materjal säilitatakse Eesti Põllumajandusmuuseumis ja kasutatakse 6. märtsil 2009 avatava näituse „Maanaine ajas ja ruumis” koostamisel. Alates 2008. a novembrist hakkame välja kuulutama kuu maanaist. Kogutud materjal pöhjal valitakse 2009. a emade-päeval aasta maanaine.

Mälestused, annetavad või kasutamiseks antavad esemed, fotod jm materjali palume saata või tuua Eesti Põllumajandusmuuseumisse aadressil Paragi 4, Ülenurme 61714, Tartu maakond kuni 2009. a veebruarini. Juurde palume kindlasti märkida oma nime, sünnyaasta ja kontaktandmed.

Informatsiooni näituse ja konkursi kohta saate tel 739 3819 või e-maili aadressil kerle.arula@epm.ee. Üldine info tel 738 3813 või e-maili aadressil mare.viiralt@epm.ee.

Alates 1. augustist 2008 võimalik valida kuu

maanaist Eesti Põllumajandusmuuseumi kodulehel www.epm.ee.

Meenutuste kirjapanekul olgu teile abiks alljärgnev küsimustik.

Nimi

Sünnyaasta ja -koht

HARIDUS

Mis kooli lõpetanud?

Kas on põllumajandusharidus? Milline?

ABIELU JA LAPSED

Kas on abielus? Mis aastast?

Kui palju lapsi, vanus?

VALIKUVÖIMALUSED

Kas oli võimalik valida, kuhu minna õppima, elama või tööle? Kas maale või linna?

Mis elukutse valida?

Milles need võimalused seisnesid?

Milline on olnud ilusaim/raskeim aeg elus? Miks?

Kui vanalt või milliste sündmustega seoses loeti naine täiseeliseks, vanaks, vanatüdrukuks?

Kas olete rahul oma eluga, mida kahetsete?

Kuidas on poliitilised võimuvaheused möjutanud maanaise elu? Kuidas on seeläbi muutunud igapäevased tööd ja tegemised? Milline

ajaperiood on olnud kõige raskem/kergem?

INFO

MAJAPIDAMINE

Millised uued seadmed jm tarvikud muutsid naise elu maal ja kuidas (elekter, pesupulber, kodumasinad jne võiks konkreetsest nimetada, mis firma ja mis aastal saadi)? Milliseid vahendeid tehti ise (seep)? Kuidas?

TÖÖ JA PUHKUS

Kui palju kulus aega tööle ja puhkusele ühe päeva lõikes?

Kuidas oli erinevate tööde tegemine jaotunud peremehe, perenaise ja laste vahel?

Kuidas tööjaotus muutus teie elu väältel?

Kuidas üksteist abistati?

Kelle käes oli peres rahakott? Kas naisel oli oma raha ja kust see tuli?

Kas töö kõrvalt jäi aega iseenda jaoks? Kui, siis millega tegeleti, mis olid huvi alad?

Millist käsitsiöö tehti?

RIIETUS, KOSMEETIKA

Mida kanti argipäeval, mida pidupäeval?

Milliste sündmuste puhul paremini riitetuti?

Millised reeglid kehtisid riitetusele linna, külla, pulma, matustele jne minnes?

Milliseid kosmeetikatarbeid kasutati? „Kodused ilurelsetpid”?

SPORDIELU

Sport 2007/2008. õpheaastal

Järjekordne kooliaasta hakkab läbi saama ja tehakse kokkuvõtteid. Spordis saab õpheaastat üldkokkuvõttes hinnata igati kordalainuks. Maakonnavõistlustel osaleti pea kõigil spordialadel ja kiigati ka vabariiklike „spordi-põllumaale”, kus nii mitmedki õpilased auhinnalisi kohti saavutasid.

Vabariiklikul tasemel olid parimad Oliver Venno - Tartu Pere Leiva meeskonna koosseisus saavutas ta Eesti meistrivõistlustel hõbemedali; individuaaladest saavutas 11. klassi õpilane Meigo Tammsaar talviste pikade heidete karikavõistlustel I koha tulemusega 49.03. Noorte talvistel Eesti sisemeistri-võistlustel saavutasid meie kooli jooksupoisid mitmeid auhinnalisi kohti. Noormeeste A vanusegrupis saavutas Allar Lamp II koha tulemusega 1.59.59, meesjuunioride arvestuses saavutas Viljar Uljas II koha ajaga 1.59,70. Jooksjate treener on Endel Pärn.

Suusataja Rauno Tiimann saavutas ETV-Hansapanga noortesarjas üldkokkuvõttes II koha, Gretlin Isoborn Raud TV 10 olümpiastarti tüdru-kute noorema vanuserühma 600m jooksus III koha.

Võistkondlikel aladel olid Eesti Koolispordi Liidu neidude korvpalli MVI Ülenurme neiad II koha väärilised, maakonna MV-I aga saavutati esikoh. Võistkonda kuulusid Maarja Kohu, Raine Toss, Keneli Luht, Marina Korotkova, Marilin Treier, Kaisa Kraus, Nelle Lõhmus, Janeli Säärits ja Siret Raimets. Võistkonda juhendas Ester Sädemets.

Noormehed saavutasid 10.-12. klasside arvestuses II koha, 6.-7. klassi noormehed aga esikoha. Võistkonda kuulusid Jaagup Russak, Mikk Rebane, Elari Sarapuu, Sven Kõiv, Kermo Normann, Jürgen Kukk, Kristjan Kont ja Kaspar Leppik, nende treener on Paavo Russak. Koolidevahelisel võistlusel „Osavaim korvpallur” jäeti võidukarikas koju. Siin-

kohal suur tänu korvpalliõpetajatele Ester Sädemetsale, Kaspar Koolmannile ja Paavo Russakule!

Tartumaa maakonna meistrid on 6.-7. klassi jalgpallurid, võistkonda kuulusid Hardi Piironja, Ken Ömblus, Erki Kivimeister, Alo Heinsaar, Sander Kulu, Kerdo Kadak, Kaspar Paur ja Henri Roosiorg, õpetaja Kaspar Koolman.

Tartumaa meistrivõistlustel murdmaajooksus saavutasid meistrityitl ja õpilased: Hanna-Liisa Sarv, Sven Ilves ja Viljar

Uljas, auhinnalisi kohti saavutati kokku 12, Tartumaa koolinoorte kevadistel kergejõustiku meistrivõistlustel tulid maakonna meistriteks Heili Anni, Arnold Talvet, Ave Sikk, Joel Leppik, Avo Pöldver, Sirly Näkk, Keneli Luht, Meigo Tammsaar, Kaidi Pintmann, Sven Ilves, Simo Tenno, Gretlin Isoborn Raud, Mikk Rebane, Annabel Tubli-Müür, Kaspar Püüding, Jonna Sild, Maik Kallas, Kaisa Hurt ja Oliver Jõesaar.

Läbi on viitud traditsioonilised võistlused, nagu 23. Poldriooks, osaletud nelja kooli kohtumisel (seekord) Lätis, kooliolümpiamängud (Soomes). Ülenurme Gümnaasiumi spordiklassidel jätkub koostöö klubiga Tartu Maraton, kus osaletakse teeninduspunktide töös.

Korraldati spordilaager Ülenurme Gümna-

Gretlin Isoborn Raud TV 10 olümpiastarti autasustamisel.

siumi esimese klassi spordiõpilaste. Käib köva töö, et anda noortele võimalus tegeleda huvitegevusega ja tuua noori spordi juurde.

Septembris toimuvad järjekordsed kooli-olümpiamängud Ülenurme staadionil, peetakse Ülenurme staadioni 20. aastapäeval pühendatud Ülenurme Gümnaasiumi karikavõistlused mitme-võistluses.

Plaanis on pidada maha ka esimesed Ülenurme valla spordimängud, milles osaleksid külade võistkonnad.

Seniks soovin kõigile ilusat suvevaheaega ja kohtumiseni spordiradadel!

TOOMAS KIVEND

PÄÄSTEAMETI TEATED

Ohutu jaanipäeva meelespea

Tuleohutusnõete mittejärgimine lõkke tegemisel võib ohtu seada meie endi ja kaas-kodanike elu ja hooneid, samuti metsad. Meeles tuleb pidada ka põhitöed ohutuks pidutsemiseks, et jaanipäev mööduks turvaliselt.

Lõkke tegemisel pea meeles:

- o Looduses tohib lõket teha üksnes selleks ette-nähtud kohas!
- o Lõkkease ei tohi olla metsale lähemal kui 30 meetrit ja hoonele lähemal kui 15 meetrit.
- o Lõkkeaseme ümbruses ei tohi olla süttivaid materjale.
- o Varu endale käeulatusse esmased tulekustutusvahendid (nt ämber veega või tulekustuti).
- o Arvesta ilmaoludega, sest tugeva tuulega võivad säämeden lennata kaugele.
- o Meie metsades on suur tuleoht!

Kui on juhtunud õnnetus:

- o Tule kontrolli alt väljumisest teata viivitamatult hädaabinumbrile 112, võimalusel asu tuld kustutama.
- o Vasta rahulikult päästekorraldaja küsimustele ja ära katkesta könet enne, kui häirekeskus

on saanud vastuse kõigile olulistele küsi-mustele.

- o Kui Sinu tegutsemisest sõltub teiste inimeste elude pääästmine, anna häirekeskusele teada, mida ette võtad. See on oluline edasiseks abi-andmiseks.

Ole tähelepanelik:

- o Võta kaasa laetud mobiiltelefon, et vajadusel abi kutsuda.
- o Loodusesse minnes tee endale selgeks oma asukoht, sest abi kohalesaabumise kiirus sõltub täpsetest teejuhistest.
- o Ära mine joobeseisundis ujuma!
- o Viimane kustutab lõkke! Pidutsemise ja grillimise lõpetanud seltskond peab olema veendunud, et lõke ei jäeks pärast valveta jätmist põlema. Lõkke kustutamiseks võib kasutada erinevaid vahendeid, näiteks vett, liiva või mulda.
- o Looduses viibides võta endaga kaasa kogu prügi, mille tekidasid!

Ohutut ja toredat jaanipäeva!

Lõuna-Eesti Päästekeskus

POLITSEIELU

18.aprillil kuulas Kalle nii valjult muusikat, et häiris naabrite rahu (VTM).

16.aprill varastati Ülenurme Gümnaasiumi riietusruumist mobiiltelefon (KrM).

17.aprill murti Tõrvandis sisse ürituste majja (KrM).

19.aprill toimetati Martin Tõrvandist kaine-nema.

Marko tabati mootorsöidukit juhitlast, kuigi tal on juhtimisõigus Tartu Maakohtu otsusega ära võetud (KrM).

20.aprill varastati Reola kultuurimajast naiste käekott (KrM).

26.aprill juhtis Priit mootorsöidukit alkoholi-joobes, sama teo eest on teda juba karistatud (KrM).

29.aprillil leiti Uhti külast 100-kilone II maa-ilmasjä-aegne lennukipomm. Eridemineerijad toimetasid pommi Kukemetsa karjääri, kus see kahjutuks tehti.

1.mail tarbisid alaälised Ivo, Allar, Karel, Hendrik, Priit ja Tauno avalikus kohas alkohoolset jooki (VtM).

Olavi juhtis mootorsöidukit alkoholi-joobes, sama teo eest on teda juba varem karistatud (KrM).

3.mail juhtis alkoholi-joobes Hesar mootorsöidukit, pealegi puudub tal juhtimisõigus (VTM).

Alkoholi-joobes Andrus juhtis mootorsöidukit (VTM).

Külitse küljas püüti ärandada sõiduautot (KrM).

4.mail juhtis alkoholi-joobes Svetlana mootor-söidukit (VTM).

5.mail toimetati Kaimo Ülenurmest kainenema (VTM).

Eero juhtis mootorsöidukit, omamata juhtimis-õigust (VTM).

7.mail murti Räni küljas sisse autosse (KrM).

11.mail toimetati Vassili Luk Oili tanklast kainenema (VTM).

"Olevik" küsib:

Ülenurme vallarahval on liikluslane mure.

Nimelt oleme päris tõsises hädas alevi vahel kihutajatega, s.h mootorratturitega, kes eriti öötundidel aleviku vahel oma võimsate sõidu-kitega ringi põristavad ja kiirusepiirangud neid eriti ei piira. Pahameelt avaldatakse ka suurte ja võimsate ehitusautode pärast - ehitatavate eramüte juurde veetakse materjali ja sõiduki-juhid kihutavad kohalikel teedel üsna süüdi-matult, aga sealsamas jalutavad ju inimesed lapsevankritega jne. Kuhu elanikud peaksid poörduma, millisel telefonil abi otsima?

Seekordsest kirjatööst ongi välja jäetud tabatud sõidukiiruse ületajad, kuna neid on sedapuhku kogunenud nii palju, et leheruumist tuleks puudu.

Liikluseeskirjade rikkujatest võib teada anda liiklusliini numbril 14900 või politsei üldnumbril 110.

KALEV VENT, vanemkonstaabel

INFO

Kosmeetik

tel 52 85 76

**maniküür• pediküür•
depilatsioon•näohooldused•
jumestus CINEMA SECRETS
toodetega**

Perejuuksur

tel 55 568 974

**SO.CAP juuksepikendused
(müük ja teenused
GOLDWELLI toodetega**

Massöör

tel 51 46 177

**Pargi 7, Ülenurme,
Tartumaa**

www.wilhelminesalon.ee

SUUR KOERTENÄITUS ÜLENURME STAADIONIL

13.juulil

**korraldab MTÜ PEPI
Ülenurme Gümnaasiumi
staadionil**

rahvusvahelise kõikide tõugude koerte näituse.

Näha saab 138 erineva koeratõu esindajaid, koeri on osalemas kokku 620. Osalejaid on Eestist, Lätist, Leedust, Venemaalt, Soomest, Norrast, Poolast. Kohtunikeks on Venemaa, Roots, Tšehhi, Austria, Norra, Taani koeratundjad.

Ürituse algus kell 10.00, lõppvõistlused algavad kell 15.00.

Pilet täiskasvanule 30 krooni,
lapsele 15 krooni.

